

Naročnina
\$2.00
na leto.

"Clevelandska Amerika"

409 ST. CLAIR AVE. N. E.
CLEVELAND, OHIO.

STEV. 91. No. 91

CLEVELAND, OHIO, V TOREK 16. NOVEMBRA 1909.

Vol. II, LETO II.

Velika razstrelba.

V RUDNIKIH V CHERRY, ILL. JE NASTALA GROZNA RAZSTRELBA, KI JE ZAHTEVALA SKORO PETSTO ŽIVLJENJ.

Po razstrelbi je nastal ogenj, ki se razširja s žudovito hitro naglico.

URADNIKI PREMAGARSKKE DRUŽBE SAMI PRIZNAVAJO, DA SE JE PONESREČILO VEČ KAKOR STIRISTO RUDARJEV.

PODROBNA POROČILA.

Cherry, Ill., 14. nov. — V rudniku premogarske družbe St. Paul Coal Co. je nastala včeraj grozna razstrelba in na mestu je bilo zasutih 450 rudarjev, ki so bili ob času usodne razstrelbe uposljeni v rudniku. Rešitev teh nesrečnih je skoraj nemogoča, ker so se nahajali pregloboko pod zemljo. Do polnoči so dobili na svetlo osem mrtvih trupel. Trije izmed njih so Angleži, dočim se o drugih še ne ve.

Prva razstrelba se je pripetila okoli treh popoldne, in kmalu za tem je začel divjati ogenj s tako naglico okoli, da je bil vsem delavcem zpart iz hoda iz rudnika. Okoli dve uri so se uradniki družbe in prebivalci mesta La Salle, ki je oddaljeno 15 milj od Cherry, trudili, da bi nesrečnim zasutim prinesli pomoč. Toda ni se posrečilo. Da bi omejili nadaljnje škode, so začeli z razstrelbo, da bi se izognili vpadu k premogokopu. Dasi se ne ve, koliko jih je bilo pri razstrelbi umorjenih, vendar se čini, da jih je najmanj 400 zgrabilo svoje življenje.

Cherry, Ill., 14. nov. — Danes je dospelo poročilo po noči, da je bilo v premogokopu zasutih najmanj 460 oseb. Z rešitvami deli so začelo prenehati in vse rhode zazidali, da tako omeje divjanje strašnega požara.

Cherry, Ill., 14. nov. — Uradniki premogovne družbe St. Paul Coal Co. naznanjajo, da je pri razstrelbi čez 400 ljudi izgubilo svoje življenje. Ob času grozne neizgode je bilo v rudniku 485 ljudi. Od teh jih je dosedaj prišlo na dan 15, 23 jih je še pravočasno pobežalo, a ostali so vsi mrtvi.

Podrobnosti o strašni neizgodi se priobčijo šele jutri, ko bodo zopet odprli sedaj zazidane vhode. Tedaj se bodo šele natančno vedelo, koliko oseb je v rešnici mrtvih. Vpeklji bodo natančno preiskavo. Med drugimi je bilo ubitih tudi pet oseb, ki so zasutim prihrleli na pomoč. Premogokop leži sedem milj vzhodno od Spring Valley in na stranski progi Chicago, Milwaukee & St. Paul železnice. Skoro vsi delavci, ki so bili uposljeni

V AVSTRIJI SE BOJIJO.

Vlada pošlje vojaške čete na vse strani države.

Dunaj, 15. nov. — Zadnji stanek ruskega carja z italijanskim kraljem je imel vendar svoje zle posledice. Vojni minister je že pomnožil dva vojaška kora v Galiciji, ker račun na napad od strani Rusije. Tudi posadka ob srbski meji se ni zmanjšala, ohjednem pa je poslala avstrijska vlada več polkov pehote in topničarjev na italijansko mejo.

RIM, 15. nov. — General Asinari, poveljnik vojaškega kora v Milanu je sinoči ob priliki odkritja spomenika javno govoril, da Italija ne sme prejemovati, dokler ne vzame Avstriji nazaj onih dežel, ktere si je Avstrija v zadnji vojski po krivici prilastila. Raditega je bil včeraj upokojen.

Dunaj, 14. nov. — Tukaj se govori, da namerava premir minister, s celim kabineto odstopiti, če zbornica Lordov ne potrdi računa.

Berolin, 14. nov. — Profesor na tuk. vseučilišču, Oux, je izdal poročilo, v katerem omenja, da so nemške visoke šole zelo zaostale za ameriškimi, ker vlada s svojim konservativizmom ovira razvitek višjih šol.

Singapore, Indija, 15. nov. — Parnik Le Beyne, ki skrbi za promet med Javo in Singapore, je včeraj na prostem morju ob gosti megli trčil v neki drugi parnik in se na mestu potopil. Utunilo je čez sto potnikov in vsi mornarji s kapitonom vred.

Paris 14. nov. — Mrs. Steinheil, o kateri smo poročili, da je bila pred sodnijo obdolžena umora svojega moža in mater, je bila včeraj oproščena.

Ko je ljudstvo slišalo rek porotnikov, ki so se posvetovali samo dve uri, je bilo zelo oveseljeno. Steinheilovo so ljudje po končani obravnavi skoro nesli iz sodnije.

POROTNIKI SO PILL.

New York, 15. nov. — Zagonovniki bivšega "kralja ledu", Morseja ki je bil radi sleparstva obsojen na 15 letno ječo, so vložili nov ugovor proti tej obsodbi, ker skušajo dokazati, da so porotniki pri prvi obravnavi prav posteno "cehalili."

NEKAJ RESNICE.

Kdor beče brzjavna poročila ameriških časopisov, se čudi, če v tej deželi vlada Alfonso XIII. ali pa je to, dežela "Čudežev in domišljevanja" (Fanciful Realm) ameriških Curtišev in njegovih podreptikov.

Čola iznajdba je ameriških senzacijonističelnih listov, da je bilo proti koncu oktobra v južni Španiji napadenih več cerkev, in da je bilo ob tej priliki šest oseb ubitih in 52 ranjenih. To vse se je zgodilo le v glavah ameriških reporterjev, ko so šetli svoje možgane. Take novice spadajo v ono vrsto kot poročila o groznem potresu v Barceloni ali pa poročila o poplavljenju v Barceloni ni bilo potresa in nobene morake poplavi. Ravno tako je izmišljen napad na cerkev v južni Španiji. Ta neresnična poročila so spizana v Ameriki, ali pa jih pošiljajo oni, ki hočejo postaviti Španijo v slabo luč.

DOPISI.

CHICAGO, Ill. — Prosim cenjeno uredništvo Clevelandške Amerike, da nam blagovoli natisniti sledeče vrstice v nam priljubljenem listu:

V pojasnilo vsem članom in članicam, ali bolje rečeno 73 društvom K. S. K. J.

Omenjemo pooblastilo za posebno konvencijo smo istočasno oddali predsedniku Nemanicu in tajniku Zalarju; predsednik nam je obljubil, da nam pošlje pojasnilo v treh tednih, a tega pojasnila še do danes nismo dobili. Mi si nisimo mogli pomagati prej, ker ni bilo sodnije v Jolietu. Tja pride sodnik vsake tri mesece, in smo morali čakati do 15. novembra. Tožba je bila vložena 4. novembra in klicani bomo seveda, kadar pride vrsta na nas. Torej bratje in sestre K. S. K. J. obljubili smo Vam, da storimo vse, kar je v naši moči in od te obljube nečemo odstopiti, ker pravica je bila in bode na naši strani. Dosedaj smo Nemanica lepo prosili, toda on neče nas slišati, torej ga prisilimo z grdo, da se vda zahtevam jednote. On se hoče tožiti, ker je Jednota dovolj bogata, da ho plačala njegove sodnje stroške. A člani bodo pri konvenciji, najsi bodo že katerakoli, gotovo bodo zapravljali denar. Vedno povajia eno in isto, da je sodnija kraj pritožbe, in sedaj bo tudi prišel čas za njega, da pove svoje grehe. Sodba se bo nadaljevala, till we get everything clean!

Odbor dr. sv. Štefana, št. 1. K. S. K. J.

IRONWOOD, Mich. — Prosim sprejmite ta-le dopis v vaš cenjeni list. Nekaj pojasnila predsedniku Jednote Nemanicu. Tudi jaz sem predsednik društva in ne smem ničesar storiti preje, dokler ne vprašam društvenih udov za dovoljenje. Zakaj pa ima Nemanic svojo trmo in ne vpraša Jednotnih udov za dovoljenje, če sme kakor stvar narediti? Naša Jednota je dobra, toda Nemanic je za nič. Če se gre za to, da bi ohranili naš denar, ki ga sedanjí glavni odbor razsipuje okoli, kakor pesek, je bolje, da potrosimo še nekaj denarja in se tako sodnijskim potom znebimo Nemanica. Saj ima on svoj dom, kterege je sam postavil brez dovoljenja društev. Sramota za našo Jednoto, da bi en sam mož, kakor je Nemanic, potrošil \$12.000, in ne da bi društva kaj protestirala proti temu. Nemanic dela z nami kakor s klavno živino. Jednota skliče konvencijo in brez Nemanica, ki je resnični pri naši Jednoti. Seveda posebna konvencija velja tisoč dolarjev, vendar toliko še ne velja, kakor je Nemanic iz Jednote blagajne izdal za njegov dom. Saj naši ubogi ljudje plačajo, on pa zida, kaj njemu mar za vse drugo. Triindvajset let sem že v Ameriki, in 14 let že pri K. S. K. J. pa toliko zgage pri glavnem odboru še ni bilo. Saj Nemanic ni Bog, da bi se delal, kakor se njemu ljubi. Ali res ne sprevidite, da se Nemanic iz vas vseh članov naravnost norca dela, ko vam zapoveduje vse, kar je v njegovi trmoglavni pameti zraslo. To ne mora biti tako; temu se mora pomagati. Ven z Nemanicem, ki nas je oskubil, ki nas se sedaj delal. Ven

Mestne novice.

— Izbačeni delegat Avgust Kužnik se je v zadnji številki G. S. oglasil in se nekaj ujeta glede našega lista. Koliko je to človeče vredno, vedo vsi delegatje zadnje konvencije S. N. P. J. Radi svojega preširokega gobca in lažljivosti so ga bacili iz konvencije. In sedaj prihaja zopet na dan; ker nima pri S. N. P. J. nobene snovi več, da bi jo a priori napadal, se pa spravlja na naš list, ker se je hotel najbrž znesti, ko smo o njem poročali, da je bil pregnan iz konvencije.

Poslal ali skrpupal je neki dopis, ki pa mrgoli tolikih otlarij in bedarij, da sam sebe po zobeh tolče. Med drugim piše mož o politiki in o volitvah in da sta demokratska in republikanska stranka v Clevelandu "zmaže pijane". Takoj v drugem stavku pa piše, da je demokratska stranka hudo poražena. Kje je potem ona "pijana zmaga", o katerej sanja Kužnik. Bodite mirni in učite se državljanskih pravic, da bodeite zamogli postati ameriški državljani, potem pa govorite o politiki.

Nadalje očita našemu listu, da gre za "business", ker smo imeli oglaševanje volitev v listu.

Kužnik se suho, ali se vam ne sanja, da je isti list v kterege vi pošiljate vaše otlarije, tudi priobčeval oglaševanje drugih strank, radičesar je bil odvzeta iz socijalne stranke? Pojdite se solit, bedak. Bedak ste in bedaki ostanete, in z bedaki ne bomo besedovali.

— Mr. Jakob Lausche je kupil gostilno od Joseph Jakliča, na vogalu St. Clair in 61. cesti. Dosedanjo svojo službo kot po sební policaj je raditega seveda opustil. Njegovo dosedanjó službo kot posebni policaj pa prevzme vsem znani rojak Mr. Anton Jančar.

— A. S. v svoji zadnji številki se hoče nekaj šopiriti glede latinščine. Če isti ugovor piše Klepec ali Tepec, slavni upravnik A. S. naj mu bode na uho povedano, da on zasluži "trojke" in ne samo "dvojke" v latinščini. Caveant consules, ne patria quid detrimenti caperet! Popolnoma pravilno! Mr. Tepec, Upravnik A. S. se je latinščine najbrž učil pri Turkih ali pa Kitajcih, ker nam daje "dvojke" za latinščino. Od enakega Tepeca seveda kaj boljšega ni pričakovati. "Caperet" je popolnoma pravilno izraženo, pa idite gledat Cicerona ali pa mašne knjige. Pojdite se solit, Klepec, vi in vaša turška latinščina! Ste mislili, da ste prijeli bedaka, pa ste si poštono smolili vašo oslovsko roko!

— Dopisnike glede razmer v K. S. K. J. pozivljamo, da se zopet oglašijo k besedi. Nemanic je svojo besedo pojedel, ko je obljubil, da skliče v treh tednih konvencijo. Od onega časa pa je preteklo že sedem tednov. Ali člani K. S. K. J. res mislijo, da se jim glavni odbor lahko v zobe smeje? Na dan z jasno besedo. Pokažite glavnim odborom, posebno pa Nemanicu, da imate tudi vi besedo, da niste samo bedaki pri Jednoti. Pokažite jasno,

je že dovolj. Mislim, da me vsi člani in članice Jednote razumijo. Peter Mukavtz, predsednik dr. sv. Janeza K.

da je vaša beseda, in Nemanic bode kmalu nehal trositi Jednotin denar.

— V nedeljo jutraj je umrla v Charity bolnici rojakinja Eva Vrabec. Bolehala je za vodeno nico 9 mesecev. Zapušča 4 male otroke in moža; v Chicagi pa dva brata. Doma je bila izpred Križa na Hrvaškem. V Ameriko je prišla pred 10 leti, poročena je bila 9 let. Imela sta z možem malo hišo v Collinwoodu blizu stop 107. Pogreb se je vršil v torek v hrvaški cerkvi.

— Pri rojakn Dolharju je go-relo v nedeljo zvečer ob devetih uri na E. 55. cesti. Hiša je ravno nasproti gasilnice. Zgorelo je nekaj posteljine oprave, sicer pa je bil ogenj hitro pogasen.

— Zadnje čase se je v našem uredništvu oglašilo večje število rojakov, ki so dobili iz Ellis Islanda brzjave o onih za držanih osebah, ki ne morejo naprej, ker jim primankuje denarja. Vse te osebe ostanejo do sedem dni na Ellis Islandu in če vtem času ne dobe denarja, kot se ga zahteva na brzjavu, se dotično osebo pošlje nazaj v stari kraj. Opozorjamo torej rojake, da se naj v vseh enakih zadevah obrnejo na nas, in mi hočemo izposlovati, da dobi dotična oseba takoj denar in da se je ne stavi v nobenih ovir za odpotovanje v Cleveland.

— V nedeljo zvečer je priredil Mr. John J. Grdina v Stokces dvorani čarovniško predstavo, ki je bila precej mnogobrojno obiskana. Pokazal je mnogo novih umetnosti, katerim je občinstvo burno ploskalo. Med posameznimi točkami predstave so slovenske gosposlične pele krasne pesmice. Te pesni so bile res težke za proizvajanje, vendar so se naše gosposlične odlikovale s takim izvežbanjem, da smo kar strmeli. Krasno je pela Miss Alice Grdina; najbolj pa je u-gajal nastop Miss Josie Lausche, ki je ljudstvo tako očarajala s svojim petjem, da se je mogla udati še enkratnemu pozivu in zopet nastopiti. Mi nismo niti slutili, da ima mlada gosposlica Lausche tak dar za petje. Glej, glej, koliko imamo še domačih močij? Nazadnje bi lahko na clevelandskem odru še proizvajali opero. Zakaj pa ne! Saj močij nam ne manjka. Živahna pohvala, ki je donela Miss Lauschetovi, ni bila zastoj. Naš slovenski narod ve, kaj je lepo petje in je zna tudi odobravati. Miss Lauschetovi pa tudi mi izrekamo vso pohvalo in ji častitamo na tako lepem uspehu, nastopa na naših slovenskih odrih.

— Veliko povpraševanje je že sedaj po Mohorskih knjigah i pratikah. Dosedaj jih še nihče ni dobil, kakor pa hitro znanimo v listu. Kdor se je Mohorske knjige tukaj pri nas naročil, naj pride tedaj ob času po nje. Naročili smo tudi nekaj posebnih iztisov, katere bomo prodajali onim, ki se niso spomladí naročili.

— Vseverni Nemčiji posebno ob obalah severnega morja divjajo zadnje dni veliki viharji. Dosedaj je morje vrglo že deset človeških trupel na breg. Mnogo jih je popolnoma razdelanih; tudi okoli sto delavci

Dva linčana.

ZBLAZNELA DRUHAL V CAIRO, ILL. JE LINČALA DVA ZAMORCA.

Oba sta bila obdolžena napada na belo deklico, ktero sta umorila.

GROZNI PRIZORI.

Cairo, Ill., 13. nov. — Včeraj so tukaj obesili zamorca Will Jamesa; obesila ga je druhal krivičelnih meščanov; iztrgali so ga oblastem iz roket ga peljali na javni trg, kjer so siromaka obesili na hrast, ki stoji v sredini mesta. Ko je pa visel se je vrv pretrgala in zdihujoč je padel smrtni kandidat na zemljo. Zbelsela množica je pa začela nanj streljati; njegovo truplo je bilo 68 prestreljeno. Potem so pa truplo odpeljali na mesto, kjer se je izvršil umor deklice; tam so mrtvega zamorca zažgali. Na to je pa druhal drugič napadla ječo, kjer so iskali nekega drugega zamorca, ki je pomagal prvemu pri napadu na deklico. Ker pa tega niso dobili v zaporih so prijeli nekega Nemca Salznerja, ki je tudi obdolžen, da je umoril svojo ženo. Njega so peljali na glavni trg in ga obesili tam kot zamorca. Linčarjev je bilo okoli 10.000. Po končanem linčanju so pa ženske nosile kose mrtvega trupla po mestu. Pozneje so pa vse trupla zažgali.

Gouverner Deneen je poslal nad druhal 2 polka državne milice, ki sedaj skrbijo za red v mestu.

— Po severnem Michigani je padlo včeraj osem palcev snega.

— Mestni svet v Odesi na Ruskem je sklenil, da naprosi carja, da vzame čifutom volilno pravico.

— Po severnem Michigani je padlo včeraj osem palcev snega.

— Mestni svet v Odesi na Ruskem je sklenil, da naprosi carja, da vzame čifutom volilno pravico.

Hitro in zanesljivo.

Denarje v staro domovino pošiljamo:

za \$ 10.35	50 K.
za 20.55	100 K.
za 41.10	200 K.
za 102.75	500 K.
za 205.00	1000 K.
za 1020.00	5000 K.

Poslmina je vsteta pri vseh teh svotah in prejemnik dobi popolno svoto, ki je nakazana v kronah, izplačano. Družba ima \$5000 poročstva pri državi in je v zvezi z največjimi in varnimi družbami in bankami tu in v starem kraju.

Denar poslan pri družbi je izplačan v teku 11 do 12 dni. Družba pošilja tudi denar po vseh Združenih državah in je v zvezi z American Express Co.

Kdor želi poslati denar v staro domovino hitro in varno naj nam pošlje svoto in naslov v registričnem pismu ali pa po Money Order ali Bank Draft in mi mu zagotovimo pošiljatev.

TISKOVNA DRUŽBA "AMERIKA"

619 St. Clair Ave. N. E. Cleveland, Ohio.

MLAD ROPAR.

Iščojo sedemnajstletnega dečka radi ropa in umora.

Endora, Kans., 15. nov. — 17 letni bandit, ki je 11. oktobra ukradel tukajšnji banki več tisoč dolarjev, je včeraj z nekimi tovaršjem zopet obiskal isto banko. Nabral je že več kot tisoč dolarjev, ko je neki zunaj stoječi človek silil sum v banki in naznanil policiji. Predno sta roparja zebela, je 17letni pobegnil, se ustrelil v nekakega bankirja, ki je bil slojen na banki. Ko je pa bankir videl, da ne pobeigne, je sam umrl. Sedaj se nahaja v bolnici in bolnišnici, docim se je v bolnišnici umrl. O njegovem umoru so poročili v Clevelandu.

NASELJEVANJE V OKTOBRU.

New York, 15. nov. — Pretekli mesec je prišlo v Ameriko 52.812 oseb. Izmed teh jih je bilo že okoli 10.000 prej v Ameriki. Največ naseljencev je prišlo seveda iz siromašne Avstrije: 15.578, dalje pa slede Rusija, Irska, Italija in Nemčija. Vsi ti naseljenci skupaj so prinesli s seboj 1.798.678 dolarjev denarja.

— Bivši predsednik republike Venezuele Cipriano Castro je prišel včeraj v Madrid, kjer ostane nekaj dni, pozneje se bo vrnil na Venezuelo.

...da, a zanikal je, da bi ga
...okradel. Pač pa da je bra-
...al po žepih istega nek njegov
...varnik Rico, 55 stanuje v ulici
...Pilipto. Ob treh ponoči so na
...arinali oči "toratika," ki

AMERICAN WHOLESALE

ria debne = 1001

11.00 00 00

St. Clair Ave.; tajnik Franc
Hudovernik 6218 St. Clair Av.
društveni zdravnik Dr. J. M.
Seliškar, 6127 St. Clair Ave.
16octo8

Ze le. Ker daje to društvo v si
ju bolezni lepo podporo, 3
na teden, se vabi vse slove
mladeniče k obilnem pristo

NE POSLJI DENARJA. Ako želite, vam pošljemo poljubno količino blaga v vaše mesto, ne da bi plačali samo en cent; ko blago pregledate, ga lahko vzamete ali vrnete in mi plačamo vse stroške.

TRIDESET DNI PROSTE POSKUANJE. Vzemite blago na svoj dom in ga poskušajte trideset dni in če ni tako

AMERICAN WHOLESALEHOUSE, CHICAGO, ILL. 45 - 43 - 50 RIVER STREET.

